

Advies 2013/21

Uitgebracht op vraag van de minister van Zelfstandigen

Artikel 110, § 1 van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

Hervorming van de berekening van de sociale bijdragen (Ontwerp van koninklijk besluit)

*Het ontwerp van koninklijk besluit dat voorgelegd wordt aan het Comité, voert de wet houdende hervorming van de berekening van de sociale bijdragen voor zelfstandigen uit.
In zijn advies 2013/08 heeft het Comité een positief advies uitgebracht aangaande het principe van de hervorming van de berekeningswijze van de bijdragen zoals opgenomen in deze wet.
Aangezien het voorgelegd ontwerp van wet een uitvoering van die wet is, brengt het Comité een positief advies uit.
Het Comité wenst echter geraadpleegd te worden over het ontwerp van nota aan de fondsen betreffende de hervorming van de berekeningswijze van de sociale bijdragen.*

I. De grote lijnen van de hervorming van de berekeningswijze van de sociale bijdragen.

Het ontwerp van besluit dat aan het Comité wordt voorgelegd, voert de wet houdende hervorming van de berekening van de sociale bijdragen voor zelfstandigen uit. Ter herinnering, de grote lijnen van die hervorming zijn de volgende:

De zelfstandigen zullen een voorlopige bijdrage verschuldigd zijn die in principe gebaseerd is op de inkomsten van 3 jaar geleden.

Onder bepaalde voorwaarden zullen zij een voorlopige bijdrage kunnen betalen:

- die hoger is, indien zij in het jaar N hogere inkomsten hebben dan die van N-3, of
- die lager is. In geval van vermindering van de inkomsten kan het fonds aan de zelfstandige die het vraagt de toestemming geven om bijdragen te betalen op een inkomstenbedrag dat lager is dan de inkomsten van N-3. In dit geval moet de zelfstandige de elementen aanleveren die aantonen dat zijn inkomsten lager liggen dan die van N-3. Voor elke categorie van zelfstandige geeft de wet het inkomstenbedrag aan op basis waarvan de zelfstandigen kunnen vragen om bijdragen te betalen. Voor de zelfstandigen in hoofdberoep zijn de bedragen 12.830,63 € (= inkomensdrempel) en 25.661,26 € (= het dubbele van de inkomensdrempel).

Wanneer de reële inkomsten van de zelfstandige met betrekking tot het jaar N bekend zijn, regulariseert het fonds de betaalde voorlopige bijdragen (ofwel door het teveel geïnde terug te betalen, ofwel door een supplement te vorderen).

De zelfstandigen die hun activiteit stopzetten op het ogenblik van hun pensionering kunnen onder bepaalde voorwaarden vragen dat hun bijdragen niet worden geregulariseerd.

De zelfstandigen aan wie werd toegestaan om verminderde bijdragen te betalen en die in die context niet voldoende bijdragen hebben betaald:

- moeten hun voorlopige bijdragen regulariseren en
- zijn aanzienlijke verhogingen verschuldigd op het bedrag van die regularisatie (binnen de grenzen van de voorlopige bijdrage berekend op N-3).

De zelfstandigen die de voorlopige bijdrage die berekend is op de geïndexeerde inkomsten van 3 jaar geleden betaald hebben, zijn geen verhogingen verschuldigd.

Ten gevolge van deze hervorming werd de procedure voor de toekenning van een bijdragevrijstelling eveneens aangepast. Wanneer de Commissie voor Vrijstelling van bijdragen een beslissing neemt m.b.t. een aanvraag tot vrijstelling van voorlopige bijdragen, zal ze automatisch ook een beslissing nemen m.b.t. de eventuele bijhorende regularisatiebijdragen. Een zelfstandige kan geen aanvraag voor vrijstelling indienen, enkel voor regularisatiebijdragen.

Wanneer de Commissie een beslissing zal nemen, zullen de definitieve inkomsten van het jaar N nog niet bekend zijn. Wanneer op het moment dat de definitieve inkomsten gekend zijn, blijkt dat de beroepsinkomsten als zelfstandige hoger zijn dan het dubbele van de minimumdrempel, zal de vrijstelling geacht worden nooit te zijn toegekend.

Het Comité heeft een positief advies uitgebracht over het principe van de hervorming van de berekening van bijdragen zoals opgenomen in het ontwerp van wet¹.

II. Het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het ARS en advies van het Comité

Het ontwerp van koninklijk besluit voert de wet houdende hervorming van de berekening van de sociale bijdragen voor zelfstandigen uit als volgt:

Artikel van het ontwerp van KB	Inhoud van het artikel
Art. 3	De voorlopige bijdragen die verschuldigd zijn door de meewerkende echtgenoot in het kader van het ministatuut, worden berekend op basis van dezelfde inkomsten als deze waarop de geholpen zelfstandige bijdraagt.
Art.4	Dit artikel schrapt de huidige paragraaf 3 van artikel 11bis. Deze bepaling heeft betrekking op de beroepsinkomsten van het referentiejaar van de meewerkende echtgenoten als de meewerkende echtgenoot in begin van activiteit is.
Art. 6	Dit artikel regelt concreet de manier waarop de zelfstandige aan zijn fonds kan vragen om een lagere voorlopige bijdragen te betalen dan de voorlopige bijdrage berekend op de inkomsten N-3 (de indiening gebeurt hetzij per aangetekend schrijven hetzij ter plaatse tegen afgifte van een

¹ Advies 2013/08 "Hervorming van de sociale bijdrageberekening" van 30 mei 2013

	<p>ontvangstbewijs). De aanvraag gebeurt aan de hand van een specifiek formulier, vergezeld van alle nuttig geachte bewijsstukken.</p> <p>Het fonds brengt zijn beslissing schriftelijk ter kennis aan de zelfstandige.</p>
Art.10	<p>Deze bepaling wijzigt de situaties waarin een zelfstandige zich in begin van activiteit bevindt.</p> <p>Een zelfstandige bevindt zich in begin van activiteit wanneer hij gedurende het voorgaande kwartaal geen enkele activiteit heeft uitgeoefend en wanneer de meewerkende echtgenoot "ministatuut" naar een andere categorie van zelfstandige overstapt.</p> <p>De volgende situaties maken geen begin van activiteit uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het verzaken aan een levensverzekeringscontract of van een onroerend goed; - het toetreden tot of verlaten van de categorie van de gelijkgestelde zelfstandigen in bijberoep; - een zelfstandige die helper wordt of vice versa; - de onderwerping aan het statuut van de meewerkende echtgenoten "ministatuut"; - Het feit dat de zelfstandige onderworpen wordt in de hoedanigheid van meewerkende echtgenoot of deze categorie verlaat en - het toetreden tot of verlaten van de categorie van de zelfstandigen in bijberoep.
Art.13	<p>Dit artikel heft het artikel 40 van het ARS op dat betrekking heeft op de mogelijkheid voor de zelfstandigen in begin van activiteit om het bedrag van hun voorlopige bijdragen aan te passen.</p>
Art.14	<p>Met dit artikel wordt de informatieplicht van de fondsen in begin van activiteit (alsook de erkenning door de starter van de ontvangst van die informatie) aangepast aan de hervorming van de berekeningswijze van de bijdragen.</p>
Art.15	<p>Dit artikel past artikel 42 van het ARS aan door te preciseren dat het fonds in de loop van de 1e maand van elk kwartaal het bedrag meedeelt van de voorlopige bijdrage die de zelfstandige verschuldigd is.</p>
Art. 16	<p>Dit artikel schrapt de mogelijkheid voor de fondsen om een vermindering van maximum 10 € toe te kennen wanneer de onderworpenen ervoor kiest om zijn bijdragen middels een bankdomiciliëring te betalen.</p>
Art.17	<p>Dit artikel voorziet erin dat het fonds de voorlopige bijdrage regulariseert uiterlijk de laatste dag van de maand volgend op de maand tijdens welke het fonds de nodige inlichtingen ontvangt om tot die regularisatie over te gaan.</p> <p>Dit artikel bepaalt tevens de manier waarop een zelfstandige die met pensioen gaat, zijn bijdrage-afrekening kan afsluiten.</p>
Art. 18 en 19	<p>Deze artikelen passen vanuit technisch oogpunt de vaststelling van de verhogingen van 3% en van 7% aan die verschuldigd zijn in geval van betalingsachterstand.</p>
Art.20	<p>Dit artikel schrapt het huidige bonificatiesysteem dat op dit ogenblik enkel in begin van activiteit van toepassing is.</p>
Art.21	<p>Dit artikel past artikel 48 van het ARS aan door erin te voorzien dat het RSVZ in bepaalde gevallen de verhogingen kan verzaken die verschuldigd zijn door de zelfstandigen aan wie werd toegestaan om verminderde bijdragen te</p>

	betalen en die in die context niet voldoende bijdragen hebben betaald.
Art.22	Dit artikel schrapt artikel 49 van het ARS inzake verjaring. Die bepalingen zijn immers opgenomen in het KB nr. 38.
Art.23	Dit artikel schrapt artikel 50ter. Dit artikel 50ter verwijst naar een oude versie van artikel 23ter, §10 waar er sprake was van attesten die uitgereikt moeten worden per krediet, lening of voorschot waarvoor een voordeel inzake economische expansie is aangevraagd. Deze §10 is impliciet opgeheven in 2006. Er is dus geen wettelijke basis meer voor artikel 50ter.
Art.25	Met dit artikel worden de prestatiecriteria van de fondsen aangepast aan de hervorming van de berekeningswijze van de bijdragen. Er worden andere criteria toegevoegd los van deze hervorming.
Art. 26 tot 29	Met deze artikelen worden de modaliteiten van de aanvragen tot vrijstelling aangepast aan de hervorming van de berekeningswijze van de bijdragen. Zo wordt er onder meer in voorzien dat de zelfstandige op het inlichtingsformulier A de beroepsinkomsten van de twee jaren die aan zijn aanvraag voorafgaan alsook een raming van zijn inkomsten van het lopende jaar, moet vermelden. Indien hij nalaat dit te doen, wordt het inlichtingsformulier A als onnauwkeurig ingevuld beschouwd.

Het Comité brengt een positief advies uit omtrent dit ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering de wet houdende hervorming van de berekening van de sociale bijdragen voor zelfstandigen. Het merkt op dat de verwijzing naar dit advies moet toegevoegd worden aan de overwegingen.

Het Comité wenst echter geraadpleegd te worden over het ontwerp van nota aan de fondsen betreffende de hervorming van de berekeningswijze van de sociale bijdragen.

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, 12 december 2013 :

Muriel GALERIN
Secretaris

Jan STEVERLYNCK
Voorzitter